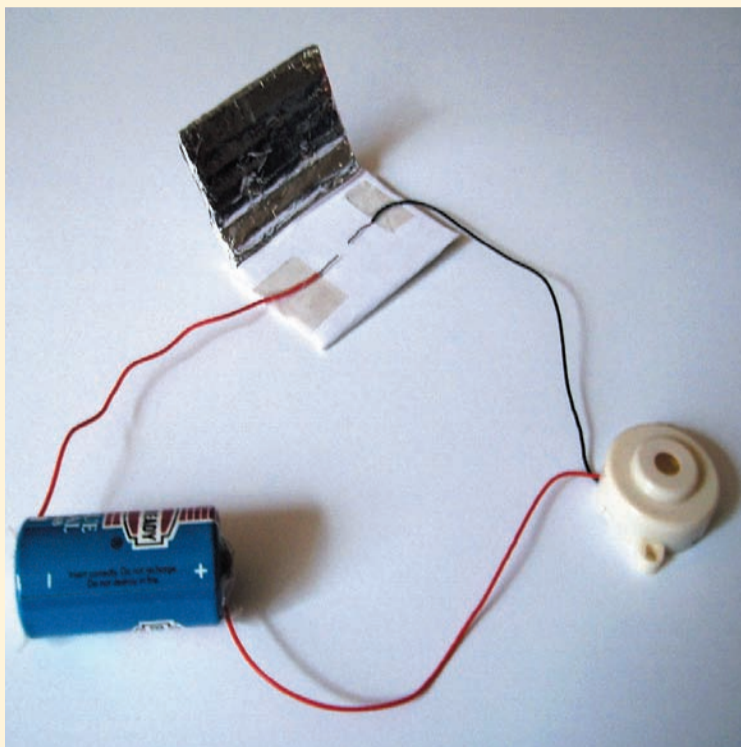

Gníomhaíocht

Tráth na gCeist

An maith leat féachaint ar Thráth na gCeist ar an teilifís nó éisteacht leis ar an raidió? De ghnáth, bíonn cnaipe le brú ag na hiomaitheoirí, má cheapann siad go bhfuil an freagra ceart ar eolas acu. Cuireann an cnaipe **dordánaí** (buzzer) ag bualadh. Úsáid an lasc brú chun dordánaí a dhéanamh.

Déan an ciorcad arís ach ceangail dordánaí, in ionad an bholgáin, leis an lasc brú. Bíonn sreang dhearg agus sreang dhubh ar dhordánaí. Bí cinnte go gceanglaíonn tú iad mar atá siad sa phictiúr. Nuair atá sin déanta agat, brúigh an cnaipe scragail síos chun an ciorcad a shlánú – ba chóir go mbuailfeadh an dordánaí. Déan dhá cheann eile, nó níos mó, agus beidh tú réidh chun tosú ar Thráth na gCeist.

1. An Iarlic 2. Alessandro 3. Mar bíonn ceimiceáin nímhneacha i gcadhna. 4. Iad a thabhairt chug ionad athchúrsála. 5. Copar agus iarann. 6. O chadhnraí agus ón bpríomhlíonra. 7. D'fhéadfá turráing leictreach (electric shock) a fháil nó níos measa fós, d'fhéadfadh timpiste leis an leictreachas tú a mharú.

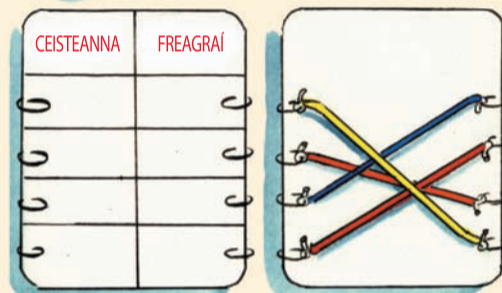
Freagraí ar Seo duit Tráth na gceisti!

Gníomhaíocht

Déan Clár Ceisteanna

Tá a fhios agat anois conas dordánaí a dhéanamh. Cad faoi chlár ceisteanna a dhéanamh? Beidh an-spraoi agat ag cur ceisteanna ar do chairde. Bí cinnte go bhfuil na sreanga ar fad ceangailte sa ghníomhaíocht seo – iarr ar chara cabhrú leat an obair seo a dhéanamh. Tosaigh le bolgán.

BUNÁBHAIR:

- * Cadhnra
- * Sreanga
- * Piosa tiubh cárta
- * Fáiscíní páipéir
- * Bolgán solais
- * Cró bolgáin
- * Siosúr
- * Seilitéip
- * Marcóirí, páipéar agus araile mar mhaisiúchán
- * Scamhaire sreinge (wire stripper), más mian leat
- * Ceisteanna agus freagraí

AIRE: Úsáid fearas ciorcaid sábháilte. Ná húsáid sreanga ón mbaile.

TREORACHA:

1. Déan ciorcad le bolgán solais, cró bolgáin, cadhnra agus sreanga (féach ar an léaráid). Tástáil é. An oibríonn sé?
2. Déan an clár. Cuir 8 bhfáiscín páipéir ar thaobhanna an chárta. Déan sraith ar thaobh na lámhe clé do na ceisteanna agus sraith eile ar thaobh na lámhe deise do na freagraí (féach ar an léaráid).
3. Cas an cárta agus ceangail na péirí fáiscíní le sreang, mar atá sa léaráid. Bí cinnte go bhfuil na sreanga ceangailte i gceart. Ceanglaíonn gach sreang ceist lena freagra.
4. Ar an gciorcad, cuir fáiscín páipéir ar bhun agus ar bharr na sreang scaoilte agus bí cinnte go bhfuil na sreanga ceangailte i gceart.
5. Tástáil an clár. Déan teagmháil idir dhá fháiscín páipéir ar an gciorcad agus dhá fháiscín páipéir eile ar an gclár ceisteanna. Má tá an dá cheann ar an gclár ceangailte le sreanga ar chúl an chárta, beidh an ciorcad comhlánaithe (completed). Lasfaidh an solas. Tástáil na péirí fáiscíní ar fad agus bí cinnte go bhfuil siad ag obair.
6. Scríobh na ceisteanna agus na freagraí in aice na bhfáiscíní ar an gclár (féach ar an léaráid). Bí cinnte go bhfuil na freagraí san áit cheart!
7. Iarr ar chara an clár a thriail. An féidir leis nó léi na freagraí cearta a mheaitseáil leis na ceisteanna chun an bolgán solais a lasadh?

DÚSHLÁN BREISE:

D'fhéadfá dordánaí a úsáid in ionad an bholgáin. Labhair leis an múinteoir faoin mbealach a ndéanfa clár chun go mbuailfeadh dordánaí nuair a bheadh an freagra ceart agat.